

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

LAPTULAJDONOSOK:

Telefon száma: 62.

Egyes szám ára 2 fillér.

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Egyes szám ára 2 fillér.

Szemle a pártok felett.

— július 9.

Ismételten volt alkalmunk reá mutatni azon jelenségre, hogy politikai életünk évtizedes alapjaiban bizonyos mozgás és eltolódás mutatkozik. Összes ellenzéki pártjainknak keretei recesznek.

A legnagyobb magyar ellenzéki pártban, a függetlenségi és 48-as pártban, az elégedetlenség nemcsak odabenn mutatkozik, de mutatkozik erősen künn az országban is, a párt választóközönségének körében. Miért mutatkozik ilyen országos elégedetlenség éppen csak a függetlenségi párt körében? E kérdést vizsgálva, lehetetlen más eredményre jutnunk, mint arra, hogy *ma Magyarországon más ellenzéki pártnak, mint a függetlenségi pártnak nagy és állandó választóközönsége alig van.* A többi ellenzéki pártnak lehetnek kerületei, főként egyéni befolyáson avagy egyéni kiválóságokon alapuló mandátumai, de ez korántsem az, a mit alkotmányos államokban választóközönség alatt értenek. Éppen ezért a legutóbbi időben látható számos politikai vonaglás csak

az illető klubhelyiségben keltett mozgalmat, odakünn pedig a legfőbb érdeklődést támasztotta. Mert kérdezzük, minő országos mozgalmat támasztott az Apponyi-csoportnak a szabadelvű pártba való bevonulása? Minő mozgalmat keltett a kivonulása? Mi mozdult meg az országban? A kerületek a mandátumokat egyéneknek nyújtották, mentek hát velük együtt, oda, a hova a mandatariusok jónak látták.

De nem látunk semminő országos mozgalmat a körül a belső harc körül sem, mely a néppárt klubjában folyik. A néppárti választók nem mozdulnak meg, hogy állást foglaljanak a párt kebelében küzdő két irányzat: a konzervatív avagy demagog irányzat egyike vagy másika mellett.

Egészen más a helyzete a függetlenségi pártnak. Ennek a választóközönsége fontos tényező a párt életében. Éppen azért elégedetlensége jelenléte kérdés magára a pártra nem is lehet.

Felmerül azonban az a kérdés, mi az oka ennek az elégedetlenségnek? A függetlenségi párt fiatalsága erősen

hangoztatja, hogy a párt legutóbbi években folytatott politikája. A fiatalabb elemek hirdetik, hogy a közönség bizalma megingott, mert a párt nem állott ellent elegendő merevséggel a többség és a kormány akarata keresztülvitelének.

Ám az elégetlenségnek való oka ez nem lehet. Hiszen a függetlenségi párt 1867-től kezdve soha olyan erős ellentállást nem tanusított, mint éppen a legutóbbi obstrukciók alkalmával. Avagy kérdezzük, hogy a régebbi korszak legnagyobb ellentállási erő kifejtése, a véderő-vita, járt-e olyan nagy pozitív eredménnyel, a minővel akár a Bánffy-féle, akár a Széll-féle obstrukció járt?

Az elégetlenség oka másban rejlik. Nézetünk szerint magában a függetlenségi programmban. Ez a program erősen rászorul immár a revízióra. Engedményeket kell benne látnunk a kormányképesség, minden politikai párt helyes végcélja szempontjából. Egymás után alakulnak meg a többé-kevésbé kormányképes ellenzéki pártok. A függetlenségi párti választónak pedig természetesen rosszul kell, hogy essen,

Emlék.

És szólott Ő: Eressze el kezem...
A csókjait én úgy se érzem.
Nem tudom szeretni mindhiába,
Mit tehetek?... Lelkemnek más a vágya.
Bűn volna, oh higgye meg nekem.
Bocsásson... hagyjon el... nem szeretem.
... Es a míg szólott, szívem elszorult,
Két szemembe fájó könny tolult
Megsemmisülve térdtem előtte,
A fejem zugott, testem remegett,
Emlékszem, csak anyit szóltam hozzá:
Nem szeret? Hát soha szeretett?
— Soha, soha, szólt újra a lány,
Hagyjon el, már unat a dolog...
Oh jaj úgy sir, úgy fáj a lelkem,
Ha egy percére is rá gondolok.

Balassa Sándor.

Az asszonyi daemon.

— A „Bácsme gyei Napló” eredeti tárczája. —
..... Ugyan! hogy lehet ily goromba?! —
szólt a kis aljegyzőné — mindig, de örökös-
sen az asszonyok ellen!

— Már megbocsásson asszonyom, de akár a históriából mutathatom ki, hogy a legtöbb galibát a criminalisták listáján is a »szépnem« bájos tagjai okozták és mindenféle egyéb diszkrét ügyekben a jelszó újra az: cherchez la femme!

— Persze és az ártatlan »urak« közül csak szó sem férhet egyhez sem! Oh azok a férfiak, azok a férfiak!

— Nem. A világért sem merném ezt állítani. De megfogja engedni asszonyom, hogy a »gyöngéd nemnek« voltak olyan képviselői, kik kegyetlenségben és gonoszságban olyan rekordot értek el, minőt férfi soha

— Ugyan!

— Hát azok a szép méregkeverők, kik tucatszámra szedték áldozataikat? Ha kegyes

lesz meghalgatni, úgy emlitek majd egy párat.

— Kiváncsi vagyok!

* * *

A főnti beszélgetés egy kisvárosi előkelőség szalonjában folyt le. Magam is ott voltam. Még friss emlékemben volt az alább sorolandó asszonyszörnyetegek rémtette, amit napokkal előbb olvastam valami régi följegyzésben.

Persze, hogy szörnyen rámtámadtak, de nekem állásomnál fogva is különösebben kell elítélnem az efféle fékevesztett indulat gyászos kitöréseit és azért mindjárt kegyes bocsánatát kérem bájos hölgyolvasóinknak is ha esetleg fejecskéjükre olvasok.

De azt hiszem erre nem lesz szükség. Hisz ők bizonyára imádatos szeretettel veszik

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatos szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlottik.**

Emeli az étvágyat és a testet, eltávolítja a köhögést és a köpetet és éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban 4. — kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden levegő alatti czezzel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

a mikor csak jó magát látja egy kilátástalan negációnak sivár elvi magaslátán. Mi ezen a ponton hisszük a kelletlen érzés rugóját.

Munkás viszonyok Bácsme- gyében.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes jelentés fekszik előttünk. Írás arról, hogy vármegyénk közgazdasági állapota és munkás viszonyai milyenek voltak a folyó év első felében. A jelentést Rác György, Bács megye közgazdasági előadója terjesztette be a vármegye közigazgatási bizottságához.

Rác György közgazdasági előadó jelentése kiváló szakértelemmel van megszerkesztve és a lelkiismeretes gondossággal összegyűjtött adathalmaz nemcsak a száraz közgazdasági statisztikát tárja föl, de igen sok megszivlelendő dolgot tartalmaz Bács megye munkás viszonyainak állapotáról.

Különösen ez utóbbi rendkívül érdekes, mivel teljes képét nyújtja annak, hogy a szociálizmus lelketlen apostolai, akik egyidőben valósággal tanyát ütöttek a hiszékeny falusi nép között, mostanában elkerülték a vármegyét, noha voltak mozgalmak, amelyek mintha a jövő egy kitörő vulkán dübörgését engednék sejtetni.

Éppen azért, a közigazgatási közegeken kívül, a társadalomnak is a munkás néppel komolyan kell foglalkozni. A nép arra halgat, azt követi, annak hisz, aki törődik vele aki meghallgatja panaszát, aki tanácsot ad neki, biztatja és vigasztalja magárahagyottságában s a körülményekhez képest, anyagiilag és erkölcsileg támogatja. Azonfelül a népies lapoknak, a vidéki nép nyelvén írva, szünet nélkül foglalkozni kellene az ingyen földet, nagyobb munkabér stb, stb. ígérő igazgatók önző céljainak ismertetésével, az az általuk hirdetett absurd elveknek megvilágosításával. A társadalomnak pedig a meggyőző szó hatalmát kellene harcba vinni e részben a szociálista központok küldötteinak példáját s eljárását követni. Mert mindenféle

ellenség ellen leghatékonyabban lehet az ő saját fegyverét vissza fordítani.

Azonban e tevékenység kifejtését önkénytelen jelentkező egyénektől várni alig lehet mert ha egyesekben a megkívánt tulajdonságok még is vannak, esetleg társadalmi s gazdasági viszonyaink azokra buzdítólag nem hathatnak; és mert ma csaknem mindenkinek annyi gondot okoz a saját megélhetése, hogy sem haszonnal, dicsőséggel nem járó munkára ingyen sajnálja az idejét.

Az ellenmozgalom a jelentés szerint csak azon esetben járhat sikerrel, ha az a gazdasági egyesület, szövetség vagy szövetkezetek közreműködésével szerveztetnék; ha a félrevezetett munkásnépet felvilágosító egyének, ezek lobogójával mennének harcba. Erre azonban a mellőzhetetlen anyagi és szellemi erők rendelkezésre való bocsátásával képpé kellene őket tenni; mert amennyire lehet, saját erejükből a közveszélyes igazgatók hatását ellensúlyozni nem képesek.

Népszónokokat nem sűrűn találhatni, kivált nemzetiségi népszónokokat. S ha még találkoznak, nem vállalkoznak saját hivatásuk s kenyérkeresetük elhanyagolásával, esetleg testi épségük kockáztatásával, a népbolondítók által felizgatott tömegnek, minden díjazás nélkül előadásokat tartani, azokkal szóharcokat vívni.

Ennek ellensúlyozására Rác György közgazdasági előadó a következő, igazán üdvös és bizonynyal eredményre vezető javaslatot terjeszti elő:

Járásonként jelöltessék s kinevezessék például az ügyvédek köréből „Népvédő”, címmel olyan férfiakat, akik hajlandók volnának bizonyos népjóléti ügyekben többször, de legalább havonként egy-egy ülést tartani, ott az évadszerű kérdéseket megbeszélni, a népfiai ingyen tanácsot adni, a hatóságokkal támadt bajában a népnek közvetítőként szerepelni s odahatni; hogy a nép a hatósági közegekben ne a maga kényurait, hanem a törvény őreit s máltányos jóakaróit láthassa — minden hivatalos kényszer nélkül. Kezdő ügyvédek, kik egyébként a nép nyelvén tudnak s már hivatásuknál fogva kész urai a

szónak szívesen vállalkoznának e szerepre is; máshol pedig az ambíciót, a vetélyszenvet a divatot, a noblesse obliget lehetne célra értékesíteni.

Ily módon a socialisták agitációja ellen sulyozható és a munkásnép védelmet találna közjogi panaszaiban, de meg lehetne menteni attól az éleli kényszerűségtől; hogy érdek összeütközés esetén egyedül a tömeges nyers egyesülésben és a rend felforgatásában remélje és keresse boldogulását.

A civillista tárgyalása.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól —

Budapest, 1904. július hó 9-én.

A képviselőház megkezdte ma a civillista tárgyalását. Perczel Dezső elnököl. A szokásos előterjesztések után Lengyel Zoltán kifogásolta, hogy a civillista felemelését együtt tárgyalják a kisebb tárczák költségvetésével; szerinte a civillista ügyét előbb kell elintézni azért, mert a felmelt civillista már benne szerepel a kisebb tárczák költségvetésében.

Tisza István gróf: Ezt felesleges szörszálhasogatásnak tartja, ha a ház kisebb tárczák költségvetésének tárgyalásával a civillistához ért, a mi már az első tételnél bekövetkezik, a ház felfüggeszti a költségvetés tárgyalását és tárgyalja a civillistát.

Ugron Gábor: Előbb szentesíteni kell a civillistáról szóló törvényt és csak azután tárgyalhatja a költségvetést.

Tisza István gróf: Ezzel szemben a régi gyakorlatra hivatkozik.

Lengyel Zoltán: Szerinte nem lehet precedensekre hivatkozni, mert a költségvetés egy évre, a civillista 10 évre szól.

Rátkay László szerint a költségvetésbe csak a régi civillistát lehetett volna felvenni.

Feilitzsch Artúr báró elnök arra hivatkozik, hogy tegnap ebben az ügyben már határozat volt.

A ház áttér a kisebb tárczák költségvetésének tárgyalására.

Hertelendy László jegyző felolvassa az első tételt, mely az udvartartás költségeiről szól,

körül férjurukat s becézgető hizelgéssel osztják meg velök az élet terhét.

Dehogy gondolnak arra, hogy terhökre volna a férjuram. Persze azért manapság is sokszor előfordul az ugynevezett »modern« házasságoknál, hogy a nő nemének gyöngéd vonását megtagadva egyszerűen elteszi láb alól az utjában álló szegény — férjet. Mert hát annak a szörnyü rémnek a »Szenvedély«-nek nem lehet ám egykönnyen parancsolni. A hölgyek általános temperamentumában ott szunnyad, ott él ez átkos szörnyeteg, mely felkorbácsol, elvakít s dübörgő örületté tesz...

* * *

Ki is ismerné a nő szívét? Az a kis várde mennyi labirinttal bír! S mennyi benne a szenvedély!

Hiába kutatjuk, hiába fürkésszük. S ebből

a szenvedélyből a nő kis szívében is olyan sok elfér! A nő szívének nemesebbnek kellene lenni, hisz a »gyöngéd nem« hordozza! S mégis hányszor csodáljuk azt a daemonei kegyetlenséget, mely kérlelhetlen, olthatlan boszút esküszik a másíknak. Pszichologiai oka lehet, hagyjuk a megfejtést a tudósoknak, mi csupán a szomorú valót nézzük!

* * *

Sokan voltak, kik oly hidegvérrel osztották áldozataiknak a mérget, hogy a szerencsétlen vergődése, halálhörgése sem volt képes könyörületre indítani szívüket.

— Ott van Ursini Sarolta.

Előkelő, gazdag, egyetlen leánya befolyásos apjának, férjét, nagynénjét elteszi láb alól, majd két más rokonának adja be a

halálthozó mérget. Elfogták Azalatt a hosszú harminc év alatt, mit őrizet alatt töltött, bő alkalmá volt »művészetét« praxisban is megpróbálni. Hány ifju nő, hány hűtelen férfi szabadult meg az ő szerével a »tehertől!«

De mi vihette ezt a gazdag, művelt s előkelő hölgyet a gázságra?

Ha ugy jobban beletekintünk a titkos üzemekbe, hát világosabban látunk. Tizenkilenc éves szép fiatal lány volt, hogy beteges s jóval idősebb férj odavezette őt is ügyvédi irodájába — poros aktái közé. Az ifju Sarolta csapongó lelke hamar megunta a fojtó léghört... szabadság kellett neki... gázdagság és feltűnés után vágyó lelke csakhamar kivitte a világba. No aztán a szabadságot megszerezte azzal, hogy a férjuramnak utra valóul egy kis adag arzenikumot adott

VIZGYÓGYINTEZE

A GŐZFÜRDŐ TELEPÉN.

Az intézet Dr. Kertész Sándor tisztii főorvos felügyelete alatt áll.

Gyógymódok: vizcura: ülő-félfürdők, ledörzsölések, massage, szénsavas fürdők (nauheimi cura).

Javalva: ideggyengeség, = álmatlanság, ideges főfájás, szédülésnél, idegfájdalmaknál, emésztési zavaroknál, a szív és véredények megbetegedéseinél (nauheimi cura).

Részleges és teljes villanyosfényfürdők specificus és biztos gyógmód rheumatismus ellen. Nagyon mérsékelt árak!

mire az elnök a tárgyalást felfüggeszti, és megkezdí a ház a civillista tárgyalását.

Gabányi Miklós: Akkor még gazdag volt az ország!

Kammerer Ernő: Arra hivatkozik, hogy az udvari alkalmazottak fizetését 1872 óta 30—50, emelték, ily várakozások miatt természetesen, hogy emelni kell a civillistát. (Nagy zaj balról.)

Lengyel Zoltán: Azért, hogy Bécsben szaporodik a német, mi fizessünk?

Elnök: Ne feledkezzék meg róla, hogy a képviselőházban vagyunk! (Nagy zaj.)

Gabányi Miklós: Az elnök meg akarja ajánlani a 12,000 koronát. (Zaj)

Tisza István gróf kötelességet teljesít, a mikor már most felszólal, hogy felvilágosítókat adjon.

Olay Lajos: Szomorú kötelesség!

Tisza István gróf: A javaslatot ugyan Széll Kálmán terjesztette be, de szóló magáévé tette; annyit azonban változtatott a javaslaton, hogy az emelés ne 1902. elejétől, hanem csak 1903. január 1-től számíttassék.

Rákosi Viktor: Miért nem mindjárt 1848 ig visszamenőleg kéri az emelést?

Tisza István: Teljesen alaptalan az a föltevés, mintha a civilista emelés arra kellene, hogy a király vagy a királyi család valamely tagja jobban költsézhessék; az udvartartás költségei jelentékenyen emelkedtek, míg ő felsége háztartási kiadásai nagy mértékben csökkentek. Kevés háztartás van Magyarországon, mely ugyanazt elmondhatná. Ez nem lehetett meglepetés senkinek, aki ismeri ő felsége igénytelenségét és egyszerűségét.

Pozsgay Miklós: Ha olyan szerény ember, akkor minek a millió? A konyha malacoknak Bécsben? (Zaj.)

Gabányi Miklós: Még mi. dég nem beszél arról, hogy hol a magyar udvartartás?

Tisza István gróf: Budapest végre is ő felsége székhelye!

Gabányi Miklós: Nem székel ám benne:

Tisza István gróf: A budai várpalota építése következtében is szaporítani kellett a személyzetet. Felállítják továbbá a magyar

a gazdag nagynéni aranyait meg ugyanezzel a »szer«-rel kerítette kézhez.

Maguk a bírák is csodálták bámulatos finomságát s műveltségét s mégis — oly elvetemült lett! Legtöbb társnője az utolsó percben »vallomást« tett, a melyből sokszor kilátszik az utánozhatlan raffineria, mely csupán a nő szívének lehet sajátja. Sarolta azonban vallomás nélkül távozott innen. . . .

* * *

— S aztán milyen nemzetiségű volt az a szép méregkeverő? — kérdezte a gömbölyű doktornő, ki férje lombikjainál e titkos mesterségből is ellesett egyet-mát.

— Hát osztrák nő volt.

Azért volt tán oly hidegvérű szegény áldozataival szemben.

— De hát inkább a franciákat gondoltam ilyen kegyetleneknek.

— Oh! biz ott sem hiányoznak. Hallja csak!

* * *

Mária d' Aubray francia nemescsalád sarja volt. Korán férjhez ment az üde gyermekarcu leányka Brinvilliers marquishoz, ki végtelenül szerette. Ám az a női szív! Mária inkább egy szegény ifjuhoz vonzódott, kit azonban szülei megvetőleg utasítottak el. A

darabant téstörseget is, a közjogi paritás érdekében.

Tisza István gróf: Ő Felsége saját udvartartását legjobb belátása szerint rendezi be. Hogy két udvartartást rendezzen be, azt nem követelhetjük, hogy a közjogi aktusoknál mind méltóságok vegyék körül Ő Felségét. Nem az a lényeges, hogy két szolgaszemélyzet legyen ahhoz, mikor Ő Felsége Bécsben van. Csak az válik lehetővé, hogy a királyi család tagjai nagyobb számban jöjjenek Pestre, de hogy eljőjjenek, arra nem lehet paragrafust csinálni.

Rákosi Viktor a Kossuth-párt álláspontját fejti ki, úgy látja, hogy a miniszterelnök nem bizik Kammerer Ernő ékesszólásában és rábeszélő tehetségében, mert ő maga is felszólalt már most, mielőtt a javaslat ellenzői felvonultak volna. Megemlékszik Rákóczy hamvainak hazahozataláról, közönséges dolog nagyon ezt az ügyet üzletileg fogni fel. (Tetszés balról.)

Tisza István gróf: Ez nem igaz, ez rágalom! (Nagy zaj.)

Rákosi Viktor: Ön nem érti, mit mondott, én a felfogás ellen nemcsak a magam, de az egész nemzet nevében tiltakozom.

Rákosi után **Apponyi Albert** gróf beszélt a javaslat ellen és benyújtotta a lapokban már közölt ellenindítványát.

Ezután még **Tisza István** gróf miniszterelnök és **Apponyi** személyes kérdésben szólaltak föl.

A ház ezek után a vita folytatását a hétfői ülésre halasztotta.

Tisza miniszterelnök tegnap benyújtott indítványa fölött »övetkezett még a névszerinti szavazás, amelynek eredménye az lett, hogy a ház többsége elfogadta az üléseknek három óráig leendő meghosszabítását.

Elnök erre az ülést bezárta.

A Bánffy párt mozog. Kolozsvárról jelentik: Az új párt már mostani szervezésénél gondoskodik arról, hogy egy esetleges választásnál, lehetőleg sok kerületben legyen jelöltje. Az erdélyi részeken legalább is 30 jelöltet fog állítani. Az eddig megbeszélések szerint a következő erdélyrészi kerületekben

kikosarazott kérő, — Sainte Croix — azonban csakugy találkozott kedvesével mint azelőtt s egy ilyen [tét á tét-en Mária kacagva mutatott neki egy kis üvegecskét, melylyel mint mondá, a derék márkit »elfogja utaztatni.«

Titkát csakugyan regényes módon egy olasz származású kalandortól Exilitól tanulta el. Előbb ugyanis egy izben, midőn férjétől szökni akart, — az egy időre a Bastillbe záratta. Itt tartózkodott akkoriban az említett kalandor is s az ő vezetése mellett az ördögi »művészetet« asszonyi furfanggal és ügyességgel annyira vitte hogy a későbbi exhumálásoknál a mérgezés semmiféle nyomára sem akadtak.

Csak hogy ő is rajtavesztett. Sietve menekült az elfogatás elől Angolhonba, majd Lüttichbe hol egy kolostor falai elég biztonságot látszottak neki nyújtani. Csak hogy Desgrais a híres párisi detektív nyomra akadt és a gyermekarcu bűnös nő a Gréve piacán tartotta fehér nyakát a hóhér bárdja alá feje pedig

* * *

— Jaj! ne folytassa, hisz iszonyu történet.

— Pedig való.

— Régi história lehet már, tán igaz sem

állítanak jelöltek: Kolozsvár, Kolozs, Teke, Toroczkó, M.-Igen, Nagyenyed, Csikszentmárton, Csik-Karaczfalva, Kézdivásárhely, Nagyajta, Ilyefalva, Déva, Szászváros, Hátszeg, Dicsőszentmárton, Ákosfalva, Diósd, Szilágycseh, Deés, Magyarláros, Nagyiklód, Marosludas, Oklánd, Székelykeresztur, Bereczk, Abrudbánya, Szamosujvár. Szék.

TÁVIRATOK.

A király vadászsikere.

Ischl, jul. 9. Királynknk ma reggel szarvas vadászatra indult, s rövid idő alatt hatalmas 4 szarvast terített le.

Nagy követünk a szultánnál.

Budapest, jul. 9. Konstantinápolyból jelentik: Báró Calice osztrák-magyar nagykövet a mai kihallgatáson a szultánnak Ferenc József ő felsége kéziratát nyújtotta át és a két legfiatalabb hercegnek a Ferenc József-rend nekik adományozott nagykeresztjét.

A rákosi vasutasok.

Budapest, július 9. Tizenegy órakor hirdette ki Oláh elnök az ítéletet. A rákosi vasutas vádlottak közül *Bohus* Mihályt, *Pásmányt* és *Tóthot* 2—2 hónapi fogházra ítélte a bíróság magánosok elleni erőszak vétsége miatt. Büntetésükbe betudta a 46—46 napi vizsgálati fogságot. A többi vádlottakat részben felmentették, részben megszüntették ellenük az eljárást.

Eltűnt budapesti tanár.

Zell am See, jul. 9. Patthy Károly budapesti főreáliskolai tanár, aki a Schwaizer Metzger szállóból kirándulásra indult a vidékre, csütörtök délelőtt óta nem tért vissza. Balesettől tartanak.

Véres sztrájküntetés.

Budapest, jul. 9. Brestből jelentik: Tegnap este sok sztrájkoló vonult végig az utcákon. 150 lovascsendőr és 500 gyalogos vonult ki a tüntetők szétszórására. A csapatokat kőzapporral fogadták, miért is kénytelenek voltak fegyvert használni. Többen megsébesültek. Számos letartóztatás is történt. Az elüljárót és térparancsnokot is érték kődobások. A várost katonaság tartja megszállva.

volt. Manapság hire sincs már ennek, — toldotta hozzá a cingár patyikusné.

— Előfordul bizony még most is akárhány. Hányszor történik, hogy valamely nő bántó, aprólékos szekaturával viszi végsőig az urát, vagy a megunt férjet egy nehéz fejszecsapással vagy éles konyhakéssel rázza le örökre a nyakáról. Elég csak a lapok szomorú s megdöbbentő férjgyilkosságait olvasni s megáll az ember esze a mérhetlen gonoszúságon.

— Igen de mi lehet az oka?

Épen az a különös, hogy az okot nem lehet kikutatni. Voisin Katalin, Gottfried Margit, Jagedo Helén kegyetlen szíve titkait ki ismerné?

Határtalan egoizmus, üres kevélység és valami véletlen indulat korbácsolta fel ugy azt a kicsi női szívet, hogy oly véres boszút esküdött, hogy azt semmi de semmi sem hűthetné le többé.

S ha nem volna oly sötét a kép, még számtalan esetet hozhatnék fel, mely mind azt mutatná, hogy a nőies gyöngédség nélkül nincs disze a „szépnemnek“ s hogy e nélkül ijesztő, kegyetlen, visszataszító — daemon lesz az asszony.

Kürmőczy Ernő.

Az amerikai nagy árviz.

Budapest, jul. 9. Cityből jelentik: Az árviz miatt a hatóságok az árviztől sujtottak nagy része számára segítséget kért. A hajléktalanná váltakat a templomokban és középületekben szállásolták el. A vasuti forgalom dél és nyugat felé megszakadt.

A háboru.

London, jul. 9. A Daily Chronicle jelent Tokióból, hogy a japánok Kaiping közelében több, mint tiz ágyut zsákmányoltak el és több mint 50 oroszot fogtak el.

London, jul. 9. Tokióból ideérkezett távirat szerint Oku tábornok hosszú küzdelem után bevette Kaipavget.

Svédország és a berni egyezmény.

Budapest, jul. 9. Stockholmból jelentik: A mai államtanács elhatározta, hogy Svédország 1904. augusztus 1-étől fogva csatlakozik a berni egyezményhez.

Lázongó görögök.

Budapest, jul. 9. Athénből jelentik Káneai hivatalos távirat szerint Lakiojban a nemrég politikai vétség miatt elítélt Malindretosz pártvezér hívei megtámadták a polgármesteri hivatalt, szétépték a zászlót és a hegyekbe menekültek.

Egyről-másról.

Budapesti levél.

Írta: Lux Terka.

Budapest, július 3.

Amiről még ma is, több huszonnégy óra eltelte után is beszélnek Budapesten, két dolog: az a megható szerelmi dráma, amely a mindennapi megszokott szerelmi drámáktól annyira különbözik és a Bánffy báró első parlamenti beszéde, mint képviselőnek.

A betegsége miatt kikoszorózott gyilkos vőlegény tette nem mindennapi dráma és még kevésbé mindennapi eset, amelyeknek előidézője sem nem a szülők féltő előrelátása, sem a leány szerelmének állhatatlansága, sőt nem is a fiatal ember betegsége volt, hanem a betegséget kezelő orvos indiszkrétciója. Ha már annak a boldogtalan fiatal tanárnak nem volt helye az életben és mindenáron ölni akart, kérdés, hogy nem több joggal ölhetne volna-e meg orvosát, mint a volt menyasszonyát? Mert lássuk csak, amikor az orvos emberi kötelességet vélt teljesíteni, még kötelező titoktartásának megszegését nem is említve, egyuttal vállalkozhatott-e úgy a földi, mint az égi bíró szerepére is, elbrávlván magában két emberélet értékét, hogy melyik ér többet? A beteg férfi, vagy az egészséges leány élete-e? Annál is inkább, mert a fiatal ember betegsége nem volt gyógyíthatatlan, csak hosszabb gyógyítást kívánt meg. Pár esztendő.

Már most kérdés, helyesen cselekedett-e az orvos, aki nemcsak orvosa, de barátja is volt a betegnek és így nem csak orvosa, de a ragaszkodó, szerelmes, kétségbeesett lelkét is ismerte, amely nem tudott lemondani szerelméről?

Ez a kérdés még most is élénken foglalkoztatja az embereket és joggal.

A Bánffy báró beszédén és új szereplésén sem tértek még napirendre. Ami nem is csoda. Elvégre, nem mindennapi eset az sém, hogy egy volt miniszterelnök ellenzéki képviselővé legyen és hogy képviselő korában azt is tudjon, amit miniszterelnök korában nem tudott: beszélni.

Kár, hogy az az első beszéd nem arra az időre esett, amikor még Budapest szép asszonyai mind itthon voltak. Tudvalevőleg az egykori miniszterelnök iránt az asszonyok nagy szimpáthívával viseltettek, mint ahogy az asszonyok minden férfias, erős, nyers ka-

raktert imádnak. Ebben a tekintetben igazak, természetesen, őszinték és többet érnek, mint a férfiak, akiket a politikában is, sőt első sorban a politikában, nem a rokonszenv, hanem az érdekek vezetnek. Az is igaz ugyan, hogy ha azoknak az érdekeknek mélyebben néztük az alapját, éppen az asszonyok érdekében történik, a gyöngékért, kiket az Isten után az erők ruháznak.

Bánffyt pedig nem csak az erős karaktere miatt, hanem a szíve miatt is szerették az asszonyok. Szerelmi házassága a már akkor öszülő főurnak az egyszerű kis tanítónővel, még ma is dobogásba hozzák az asszonyi szíveket.

Hát szép is az. S igazuk van az asszonyoknak: aki egyben nem tűr megalkuvást, nem tűr másban sem. Az emberi lelket nem lehet osztályozni: egy darab belőled ilyen lesz, egy darab olyan lesz. Vagy erős, vagy gyöngye valaki, vagy megalkuvást kereső vagy megalkuvást nem ismerő.

Az asszonyokat nem kell bántani. Ők tudják és érzik milyenek kellene lenni a férfinak, de mivel az asszonyalmokat csak nagy ritkán váltja be az élet, hát megalkusznak ők is a körülményekkel.

Nőiparegylet Szabadkán.

(Saját tudósítónktól.) A szabadkai társadalom körében nagymérvű mozgalom indult meg; nőiparegylet van alakulóban, mely hivatalos lesz egy nagyszabású, Szabadkán régen nélkülözött hiánypótló nőipariskolát fentartani, mely nőipariskola a következő célokat tűzi ki magának: 1. Célja: a mai modern igényeknek teljesen megfelelő erőt jeles tanerő által vezetett nőipariskolát fentartani, hol hölgyeink és lányaink minden létező kézimunkában, u. m.: fehérvarrás, szabás, fehér, színes és műhimzés, tüfestés, aranyhimzés, himzés ráhelyezéssel, csipkeverzs stb.

a) Felsőruhavarrásban: mértékvetelben, szabásminta rajzolása, kiszabása, egyszerű és diszesebb ruhák összeállítása, varrása, diszitése, ruhavasálás.

a) Piperecikkek készítése, u. m.: művirágok, kalapok, fejkötők stb készítése, diszitése. Festésben: szabadkézi rajz, üveg, selyem, fára stb. festés.

2. A nőiparegylet tagjai azon kedvezményben részesülnek, hogy az ipariskolában bármikor nyer mindennemű munkában felvilágosítást, izlésben, színezésekben, anyagbeszerzésekben utasítást és tanácsot.

Kaphat szabásokat mindennemű fehér és felsővarráshoz.

Alapító pártfogó és rendes tagok, — ez utóbbiak 4 kor. tagsági díjat fizetnek.

3. A nőiparegylet intézete felvesz, elvállal mindennemű kézimunka és kelengyék készítését, s ezzel keresetforrást nyújt számtalan anyagi gondokkal küzdő nőnek.

4) Tandíjmentesen tanítja és az által keresetforráshoz juttatja Szabadka sz. kir. város azon szegénysorsu leányait, nőit, akik részint létfontosságokról gondoskodni kénytelenek, részint akik férjeikkel a családfenntartás gondjait megosztani akarják.

Az ipariskola valószínűleg továbbképző tanfolyamot — s polgári iskolát végzett fiatal leányok számára — lesz egybekapcsolva.

A további részletek az egybehívandó nagy értekezleten fognak ismertetni, mely értekezletre a hírlapok útján fogják meghívni az érdeklődő közönséget.

H I R E K.

Személyi hír. Dr. Bányai Miksa szegedi kir. ítélő táblai bíró Szabadkára érkezett és hosszabb szabadságát városunkban, rokonai körében fogja tölteni.

— **Német ujságírók szabadkán.** Tudvalevő, hogy a németországi és ausztriai ujságírók a múlt héten Grácban kongresszust tartottak. Az ujságírók a gyűlés után Bosznia nevezetesebb városaiba utaztak s hazatértük

előtt a magyar ujságírók meghívására elhatározták, hogy Budapestet is meglátogatják. Az ujságíró vendégek ma utaztak a zimonyi gyorsvonattal Budapestre. Reggel 9 órakor értek Szabadkára. Az állomáson a helyi sajtó több tagja üdvözölte az átutazó ujságírókat, a kik 10 percnyi tartózkodás után tovább utaztak. A német hírlapírók négy vasuti kocsiban hetvenen voltak.

— **Drakulics — osztálytanácsos.** Ily című hírünkre vonatkozólag a Zomborban megjelenő „Bácska“ cz. lap írja: A napokban az a hír volt elterjedve, hogy dr. Drakulics Pálnak a gör. kel. ügyek előadó-jává leendő kinevezése befejezett dolog. Ugy vagyunk értesülve, hogy a bir nem felel meg a valóság-nag. Hogy dr. Drakulics Pál neve odafent is, idelent is az ezen álláshoz fűzött kombinációk kapcsán szóba kerülhetett, vagy került, azt csak természetesen találjuk. A görög keletiek autonómiájának ügye alapos revíziót igényel. És ez nem is késhetik sokáig. A rendezés munkájának olyannak kell lenni, amely világossá fogja tenni s illetve összehangba fogja hozni a magyar állam szempontjából szükséges követelményeket a görög keletiek autonómikus jogaival. Ezen nagy munkának megoldásához pedig föltétlen szükség van olyan férfira, aki a gör. kel. egyházi és iskolai ügyeket alaposan ismeri. Senki sem kételkedik abban, hogy dr. Drakulics Pál ezen kérdéseknek egyik legalaposabb ismerője az egész országban — megbízatása a gör. keletiek autonómikus ügyeinek rendezésével tehát meglepetés számba alig menne.

— **A palicsi halgazdaság.** A tómeztértől kapott értesülésünk szerint elmúlt június hónapban 84 méter 89 és fél kg. palicsi hal került forgalomba. Az elárusításból befolyt összes jövedelem 7036 kor. 10 fillér, amely összegből levonva a 2086 kor. 85 fillér költséget és és halászok jutalékát a tiszta bevétel 4949 kor. 25 fillért tesz ki.

— **Magyar munkások Németországban.** Szabadka város törvényhatóságához tegnap Tisza István belügyminiszter a következő rendeletet intézte: Újabb időben egy Centralstelle zur Beschaffung Deutscher Ansiedler und Feldarbeiter című berlini ügynökség, illetőleg magyarországi megbízottjai, főleg az országnak németajku lakossága körében mezei munka végzésére Németországba munkásokat és telepéseket toborzanak. A már eddig szerzett tapasztalatok és a németországi gazdasági munkaközvetítő hivataltól nyert értesülés szerint a fentemlített ügynökség megbízhatatlan, a munkásokat rendszeren nagy munkabérrel kecsegteti s a kivándorolt munkások közül már számosan csalódva és minden pénzüket elkölteve kénytelenek voltak hazatérni. Fölhivom ennél fogva a törvényhatóságot, hogy az ügynököket nyomoztassa ki, az illetők ellen a megtorló eljárást indíttassa meg, Németországba szándékozó munkásokat pedig figyelmeztesse az ügynökség csalárd üzelmeire.

— **Fegyelmi eljárás Zentán.** Zentáról jelenti levelezőnk, hogy a város házipénztárának tisztikara ellen a fegyelmi eljárás elrendeltetett. A fegyelmi vizsgálat azért történik mert az 1903. évi zárszámadást többszöri felhívás dacára sem terjesztették be.

— **Baja város közgyűlése.** Bajai tudósítónk írja: Érdekes közgyűlést tartott ma Baja város törvényhatósága. A törvényhatóság már évekket ezelőtt elhatározta, hogy a belvárosi iskolát a Szt.-Antal utca elején építi fel. Ezzel szemben Somogyi Emil bizottsági tag azt indítványozta, hogy az iskolát egy alkalmasabb helyre építsék. Hosszu vita után Szász Ottó névszerinti szavazást kért, de Schmausz Endre főispán azzal az indokolással, hogy négyen az iv aláírói közül távol vannak, nem rendelte el a névszerinti szavazást. A szavazás egyszerű felállással történt, amikor is izgatott vita fej-

lódott ki. Nevezetesen a tanács javaslatára 30-an és Somogyi indítványára 29-en szavaztak. A szavazatokat háromszor kellett megolvasni, mert többen azt állították, hogy az ellenzék oldalán nem 29, hanem 31 és a tanács oldalán 26 szavazat van. Végül nagy izgalom közepette kihirdette a szavazat eredményét, amely szerint a tanács javaslata egy szavazattal elfogadtatik. — A gyümölcsészeti egyletnek a közgyűlés 1000 korona évi segélyt szavazott 5 éven át. A város közepén levő 5 holdnyi Ferenciek kertjének és a mellette levő 3 holdas kisszállási uradalom kertjének sétány céljaira leendő kisajátítását elhatározták.

— **Kalandos gyermekek.** A rendőrség közegei ma két polgáriasan öltözött fiú gyermeket állítottak elő, akik a városban krajeár pénz nélkül csavarogtak. Kihallgatásukkor kitűnt, hogy Matus József 12 éves és Matus Sándor 10 éves testvérek, egy eszéki esztergályos gyermekei, akik apjuktól megszökve, kalandos hajlamukat kielégítendő gyalogszerrel utnak indultak, de csak Szabadkáiig jöhettek, mert úgy is csekély utikészletük elfogyott. A rendőrség szüleikhez szállítja őket vissza.

— **Értéktárgyak eltűnése.** A rendőrség utóbbi időben majdnem naponta különféle értéktárgyak, pénztárcák stb. elvesztéséről vesz tudomást a károsultak panaszai révén. Nagyon valószínű, hogy valami ügyes zsebtolvaj ütötte fel ismét tanyáját városunkban és különösen a Palicsra rándulókat szemelte ki áldozataiul. Ma a palicsi villamos végállomástól a Rudics utcáig tartó útja alatt tűnt el egy uri nőnek kettős tetejű arany órája és gyöngyökkel ékített arany nyaklánc.

— **Halálhozó látogatás.** Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap délután — mint nekünk írják — a bácsmegyei Bokod községben. *Rezsnyeki* János felső-szentiváni postakocsis a bokodi postára ment, hogy hazaszállítsa a postát. Miután vagy egy órával a vonat érkezése előtt érkezett be, elment a Bokodon lakó nővérehez látogatába. Nővérenek, Kovács Simonának 8 esztendőes leánykája és 3 esztendőes fiacskája az udvaron voltak és a vendég elé futottak. Rezsnyeki leült a gyermekekkel játszani, a mikor a 8 esztendőes leányka észrevette Rezsnyeki zsebében a revolvért, ki akarta venni. Erre Rezsnyeki a revolvért kivette a zsebéből és felkelt, hogy a lőfegyvert bevigye a szobába. Ebben a pillanatban elsült a fegyver és a golyó a 3 esztendőes Kovács István fejébe furódott. A szegény fiucska vértől boritva összeesett. A kétségbeesett anya rögtön orvosért futott, ki a fiú életbenmaradásához nem fűz reményt. Rezsnyeki rögtön jelentkezett a csendőrségnél.

— **Zeneestély.** Amióta a Batthyányi-utcai Spitzer-féle vendéglő kerthelyisége megnyílt, a különben is régi jó hírnévnek örvendő vendéglő törzsvendégeinek száma annyira megsaporodott, hogy az áldozatkész tulajdonos elhatározta, hogy azon vendégei, akik az ő ismert vicceivel nem érik be, vasárnap esténként *Csengő Jani* legjobb szabadkai tamburazenekarának játékát élvezhessék. Holnap este is zeneestély lesz, a melyen a bohém társaság számos tagja ad egymásnak találkozást.

— **Tüzesetek.** Sztantics Józsefné IV. kőri házában az elmúlt éjjel tűz ütött ki. A ki vonult tűzoltók csakhamar elfojtották a tüzet. A vizsgálat megejtetvén kiderült, hogy gyújtogatás esete forog fen. A tettes eddig ismeretlen. — Gribanek Györgynek a határban levő bérelt földjén 170 korona értékű szalma égett el. A tűz Sörös Pál 12 éves

kanász gyerek gondatlansága okozta, aki egy égő gyufát dobott el.

— **Rendőri hírek.** Nedelkovic István és Almási István téglagyári munkások panaszt tettek a rendőrségnél, hogy ismeretlen tettesek előbbinek ezüst óráját és láncát, utóbbinak pedig ruhaneműit ellopták. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

Palicsi fürdővendégek névsora.

E hét folyamán a következő fürdővendégek érkeztek: Bakai Károly ny. tanító Ujvidékről, palicsi lakása Kiss Ábel villa. Káldor Zsigmondné tőzsdés Temesvárról, palicsi lakása Kiss Ábel villa. Grosz Henrikné kereskedő Szegedről, lak. Massa villa. Özv. Aradszky Lukácsné magánzó Szabadkáról, lakik felső nádas 22. szám. Röchlicz Julia magánzó Bpestről, lakik felső nádas 20. sz. Alpern Gyuláné kereskedő Sárbogárdról, lakik felső nádas 16. sz. Stern Adolf magánzó és neje Szegedről, lakik felső nádas 11. sz. Lusztig Mórné hivatalnok Szegedről, lakik felső nádas 10. sz. Geiger Adolfné magánzó Szabadkáról, lakik felső nádas 6. sz. Özv. Dömötör Sámuelné magánzó Zombor, lakik felső nádas 3. sz. Joachim Jenőné nagy-gyáros és családja Berlin, lakik em. ép. 27. sz. Milkó Henrik gyámpénztárnok Szabadkáról, lakik em. ép. 26. sz. Deutsch Zsigmond kereskedő Szabadkáról, lakik em. ép. 23. sz. Özv. dr. Czvetkovits Péterné Zombor, lakik a nagyteremben. Petla Ilonka növendék Temesvárról, lakik em. ép. 17. sz. Béla Miklósné gyárosné Szolnokról, lakik em. épület 4. sz. Idb. Geiger Mór magánzó Szabadkáról, lakik felső nádas 7. sz. Weinberger Lajos kereskedő és családja Szabadkáról, lakik Lozma villa. Wagner Dánielné főhadbiztos neje és családja Szegedről, lakik Ficzánd villa. Dudás József kir. adótiszt Szabadkáról, lakik Vermes villa.

Ma vasárnap
SPITZER IGNÁCZ
kerthelyiségében
CSENGŐ JANI
tambura zenekara
zeneestélyt tart.
Kezdeté 8 órakor.
Jó és tiszta italok és izletes ételek.

MULATSÁGOK.

A mai Dankó estély. A kies Palicson ma este tartják meg a Dankó Pista szobor alap javára rendezett hangversenyt, amely iránt nemcsak Szabadkán, de a vidéken is nagy érdeklődés mutatkozik. A művésztélyre szóló belépő jegyek a palicsi bazárban és este a pénztárnál válthatók 2 koronáért.

Műkedvelő előadás. A Kath. Legényegylet az év minden időszakában gondoskodik a tagok szellemi szórakozásáról. Úgyes és szorgalmas műkedvelő tagjai a nadokban kezdték meg a nyári mulatságok sorozatát, amely alkalommal a »Vándorlegények« cz. egy felvonásos vígjátékot hozták színre. Az előadásban Miklós Teruska és Czeif Gizike jeleskedtek. Az előadást követő táncmulatságban részt vett hölgyek névsora a következő: Kruppka Margit és Szilvia, Nagy Ma-

riska, Ivánovits Margit, Szalay Matild, Frenner Mariska, Pintér Mariska, Horvát Erzsike, Toht Mariska, Nagy Margitka, Toht Ilonka, Borbás Erzsike, Ivánovits Nándorné, Német Juliska, Wenzler Boriska (Bresztováczi), Hoppella Jozefin, Viszt Dánielné, Szeif Gizike, Kocsis Etelka, Miklós Teruska, Elizák Teruska, Silák Amália, Vrabcz Katica, Bog-nár Katica. Sóti Gizella, Vidakovics Rozika, Szőlősi Lujza, Mateczkó Anna, Tőke Katica, Takács Mariska, Schmidt Juliska. Papp Katica, Moricz Rozika, Kovács Rozika, Horvát Bözsike.

IRODALOM.

A fővárosi színházak nyarát nem érzi meg a »Színház és Élet« című hetilap, melynek e heti száma is rendkívül változatos tartalommal, sok képpel jelent meg. A színésznők erkölcséről is igen tanulságos cikket Somogyi Árpád, a tanítók közgyűléseit tárgyalja egy szép cikk. Zilahy Simon kitüntetéséről számol be a lap Molnár Gyula tollából közölt adatokkal. Jankee-Consu című amerikai operettéről Justus József küldött New-Yorkból egész oldalas, gyönyörű képet. A színházi hét és az őszinte Jegyzetek, rovat, értekezés Duseról Braccótól és egy kis dramolett Henry Lavedantól zárják be az érdekes számot, melynek egyes példánya 24 fillér.

TANÜGY.

Továbbképző tanfolyam Szabadkán. A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a szabadkai áll. tanítónőképítő-intézetben a tanítónők számára továbbképző tanfolyamot szervezett, melynek vezetésével Weszelyné Balajthy Ilona igazgatót bízta meg. A tanfolyamra az ország különböző vidékéről 50 tanítónőt vett fel a miniszter, 30-t állami költségen, 20-t saját költségükön. A tanfolyamon a következő előadások lesznek: 1. Magyar irodalom, tanítja: Dr. Weszely Ödön fővárosi tanár. 2. Magyar történelem, tanítja: Patyi István losonci áll. tanítóképítő tanár. 3. Pedagógia tanítja: Dr. Weszely Ödön. 4. Természettan tanítja: Mohar József győri áll. tanítónőképítő-intézeti tanár. 5. Gazdaságtan, tanítja: Mohar József. 6. Kézügyesség (slöjd) tanítja Lohr Ferenc fővárosi tanító. 7. Tanítási gyakorlatok vezetni Svarba József, lévai áll. tanítóképítő tanár. A tanfolyam jul 11-étől 30-áig tart s hétfőn, 11-én reggel 9 órakor nyitja meg Gröff Nikáz kir. tanfelügyelő. A megnyitásra az érdeklőket szívesen látja az intézet igazgatósága.

SPORT.

Football mérkőzés. A szabadkai Sport-Egylet e hó 24-én átfog rándulni Bajára football mérkőzésre. A kirándulás alkalmával atletikai versenyek is lesznek: u. m. bicikli, futások, gyaloglások, ugrások, súlydobás és szertornázási pontok. A verseny a 48-as honvédok javára lesz rendezve. A mérkőzést táncvigalom fogja követni a lővész kertben, mely Baja városnak a leggyönyörűbb kirándulási helye. Bővebb értesítést naponta d. u. 5 órakor a Sport-Egylet helyiségében. (Központi elemi iskolai tornacsarnok kapui.) A Sport tagoknak az ut oda-vissza 2 kor.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Büntető főtárgyalások.

A szabadkai büntető törvényszék által a jövő hétre főtárgyalásra kitűzött ügyek a következők:

Julius hó 11-én: Vrbacski Vitályos Zsimán és társai hatóság elleni erőszak. Rónai György, rágalmozás. Vukmanov Boldizsár, lopás. Szeif József és társa, lopás. Apró József, hatóság elleni erőszak.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

r. t. Ön „Bucsum“ c. versében így dalol:

„Sir a madár, sirogatja a párját
Az én rózsám igazítja hajzatát“

No hát kérem, hogy lehet így megsérteni az ideálját. Hajzata csak az őskori lényeknek volt. Verse különben megdöbbentően rossz.

F. K. Baja. A kiadóhivatal a kérelem iránt intézkedni fog mihamar.

G. A. M. Rohits. A fürdőleveleket megkaptuk és igen sajnáljuk, hogy ott olyan szenzációk esnek meg a jámbor magyarokkal. A tanulság az, hogy a magyar ne vigye a pénzét a külföldre.

Seh... B. dr. Mi az ujság? Hát azokhoz az ígért dolgokhoz nem lesz már szerencsénk? A rengeteg mulatságok közepette gondolhatna reánk. Mi nagyon izgatunk.

St. M. Zombor. Kedves levelére legközelebb válaszolok. Nagyon szeretetre méltó.

Ilonka. Lehetséges, de hogy biztos eredménye lesz, nem tudhatjuk.

Szerelem. Ön nagyot és merészet állít tárcájában ezért nem közöljük.

KÖZGAZDASÁG.

A Danzigi Gazdasági kiállítás.

Irta: Törley Bálint.

A Német Gazdasági Egyesület, mely egyike a leguagyobb ilyenmü egyesületnek Európában, amennyiben 1903 végén 14415 tagja volt, köztük 457 külföldi, ez évi rendes kiállítását Danzigban, a balti-tengeri kikötő városban tartotta meg, június 8—14-ig.

A kiállítást mintegy 40 k. holdnyi területen rendezték és három főrésze, ugymint állattenyésztési, gazdasági termény- és segédeszköz és gépkiallításra oszlott.

Az állattenyésztési osztály, lótenyésztési alosztálya 367 lovat számlált, melyek közül 230 a félvér, illetve kocsi és hátslovakhoz, 59 pedig a nehéz, hidegvérű lovakhoz tartozott, a többi a katonaság által kiállított remontákra, használati lovakra, 19 állami fedező ménre és a porosz királyi szolgálat, lovakra, melyek között több magyar származású is volt, esett. Különösen tetszetek a trakhéni leszármazásúak és a holsteiniek, ez utóbbiak nehezebb félvérek és a tüzéséget látják el lóanyaggal, de amellet mint háts és kocsilovak is igen jól beválnak, míg a nehézhintós használati és a könnyű lóból mintegy a nehéz lóba átcsapó oldenburgiak, e kiállításon egyáltalán nem remekeltek, mivel csak három és nem elsőrendű példánnyal voltak képviselve. A nehéz lovak közül kiállították úgy a német, mint a belga és angol fajokat, valamint ezeknek kiválóbb keresztezéseit.

Szarvasmarha 582 volt kiállítva, melyeknek legnagyobb része északi Poroszország síkföldi marhához tartozott, amennyiben Shorthorn-sok teljesen hiányoztak és a hegyi fajokhoz tartozók közül csak 44 volt, melyeknek tul nyomó többsége, 5 pinzgauit leszámítva, a simenthali fajhoz tartozott. A síkföldi állatok közül sok volt a fekete tarka és a piros tarka holsteini és az Angler.

A juhok száma 931-re rugott, mintegy bizonyítékául annak, hogy a juhtenyésztés dacára a német mezőgazdaság intenzivitásának mégis számottevő helyet tudott megtartani az állattenyésztés terén. ha nem is annyira mint gyapjut adó haszonállat, hanem mint húsjuh.

A sertésenyésztés leginkább angol fajokkal nemesített német közönséges sertéseket állított ki, volt azonban sok nemesítetlen és berkshires és jorkshires. Sok nézője akadt egy nemesített kocának, mely 16 malacával volt kiállítva. A kiállított sertések száma meghaladta az ötszázat.

A főtiekén kívül volt még az állattenyésztésnek kecske, baromfi, hal, házinyul és méhészeti kiállítása is.

A gazdasági termény és segédeszköz kiállítás legtöbb helyét, mely egy kettős csarnokban és több alkalmi épületben nyert elhelyezést, a gabona termények kiállítása foglalta el, mivel az idén került eldöntésre a magtermesztésre kiírt díj. Egy nagyobb alosztályban foglalt helyet a sörárpa és a komló.

Nyugati Poroszország a legelőkulturát mutatta be hét kiállítóval. A gyümölcs és bor kiállítás egy kóstoló csarnokkal kapcsolatosan, képviselte a gyümölcstermelést és a borászatot, mely utóbbiból 86 fehér és 17 vörös borfaj volt kiállítva. A tejgazdaság produktorai közül ötszázán állítottak ki vaját. A sajt kiállítás az ugynevezett tilsitter sajtokkal vezetett, mely után számra nézve az ementhali nagyszerű utánzata következett.

A kiállítás területének kétharmadán a gazdasági gép és eszköz kiállítás terült el, összesen ötezeröttszáz kiállított tárgy. Ez ami gazdasági kiállításainkhoz képest óriási szám és Németországban is csak azért fordul elő, mert a német gazdák nemcsak nézik a gépeket, de veszik is. A gazdasági gépek közül csak a legújabbban feltalált gépeket díjazták illetve próbálták ki, mivel a N. G. E. díjat nem ad gépekre, csak jelzőkkel tünteti ki őket és a bevállókat tagjainak ajánlja, ami tekintve, hogy vásárolják többet ér minden ezüst éremnél a gyárosnak.

Az egyik gépet illetőleg kiállítottak 87 vetőgépet, 30 műtrágyaszórót, 5 burgonya ültetőt, mintegy 120 kaszáló és aratógépet, közte 30 kéveket, 80 cséplőgépet, 14 burgonyaszedőt, 100 szecsavágót és takarmány füllesztőt, 12 gőzekét, 30 spiritus, 20 benzín, gáz, petroieum lokomobilt, azonkívül számos ekét, melyek között volt a Sack-gyár milliomodik ekéje is, hengert fogast és egyéb a gazdasághoz, tehenészethez (300 centrifuga) háztartáshoz szükséges eszközt és gépet. Szépen voltak képviselve a gazdasági vasutak is.

Amily szép képet nyújtott a kiállítás a német mezőgazdaság intenzivításáról, melynek átlagos talajviszonyai a mienkénél sokkal hosszabb, homok sok helyen kavicsos, ke rverve, amelynek még fokozója az ipar által beállt munkásdráoulás és rosszabbodás, mely már már veszedelemmel fenyegeti a magasfokra emelt gazdaságot, annál is inkább, mivel elértek a gépek alkalmazásának majd nem szélső határáig, ép oly elismeréssel kell adóznunk a német gazdáknak, hogy dacára a kedvezőtlen viszonyoknak, mégis sikerült a kontinensen nekik a vezérszerepet magukhoz ragadni.

S ha nem is hisz a magyar a németnek, de tanulni námcsak a kereskedelem és ipar, de a mezőgazdaság terén is tanulhat tőle.

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonaterménykereskedő cégé tudósítása.

— Julius 9. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	—	—
Buza máj. 1904	—	—
Buza okt.	905—907	908—09
Rozs apr.-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt.-re	670—671	636—37
Zab máj.-ra	—	—
Zab	—	—
Zab október	628—630	527—28
Teng. jul. 1904.	531—535	539—40
Tengeri aug.	545—547	544—46
Teng. máj. 1905	574—576	572—73
Tengeri	—	632—33
Repcse	—	—
repcse aug.	10.30—10.40	—

REGÉNY CSARNOK.

A POGNEBINI HŐS.

Irta: Sienklewicz Henrik.

Azonban aligha nem történt valami, mert mert embercsapatok hullámozgattak a vonat felé. A nap kezdett a hegyek fölé emelkedni és ekkor egyik másik katona buzgó imádságba fogott. A példa mihamar hatott, mert a felkelő arany sugarai a hatalmas imádkozó paraszt csoportja esett.

A vonat ekkor egy főállomáson állott meg. A vonatot egy nagy sereg ember vette körül. Hallani lehetett már háborus híreket. Győzelem! Győzelem! Ezekről szóltak a kevéssel

ezelőtt beérkezett sürgönyök. Ezek a hírek alkalmasint arra valók voltak, hogy a harci kedvet növeljék a csatatérre indulókban.

Az emberek hiányos ruházatban jelentek meg az állomáson. Oda siettek, hogy híreket halljanak. A házakon zászlók lengtek és az emberek a zsebkendőjüket lobogtatták. Az öröm leírhatatlan. A katonáknak szivart, do-dohányt és sört vittek be a kocsikba. Minden arc sugárzott az örömtől. Aztán felhangzott a harci dal, valami csudaszép... Sokan sirtak és ölegették az idegeneket.

Ez a nem várt kép jótékony hatással volt a kocsikban ülő katonákra, úgy hogy ott a hol még néhány óra előtt a halálos félelem vert tanyát, most már a dal, jókedv vonult be. Szinte remegtek a vasuti kocsik falai az az ordító katonák hangjától. A dalokat nem lehetett kivenni, mert majdnem minden kocsiban másképp szólt a nóta.

A pognebiniek például a „Ne féljetez lengyel testvérek“ kezdetű dalt dalolták. Ezt a nótát visszahangozta csakhamar az egész állomás. Majd felhangzott a jelszó.

— Eljen Lengyelország! Eljen!

A helyzet hirtelen úgy meg változott, hogy most már jöhetett a világ legfélelmeőbb ellensége és a derék lengyel katonák nem aggódtak többé.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: BALASSA SÁNDOR.

14273. tgn. 904. szám.

Pályázati hirdetés.

Szabadka sz. kir. város községi főgimnáziumnál üresedésben levő és az 1904—5. tanévre betöltendő latin—görög helyettes tanári állásra ezennel pályázatot hirdetek. Ezen állás 1800 kor. évi fizetéssel kapcsolatos.

Akik ezen állást elnyerni óhajtják, tartoznak kellően felszerelt folyamodványaikat folyó évi július hó 20-ikának d. u. 5 órájáig méltóságos Schmausz Endre főispán urhoz Szabadkán benyújtani. Az ezen határidőn túl beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Szabadkán, 1904. évi július 6-án.

Dr. Biró Károly,
polgármester.

Kadapród iskolára

honvéd

vagy

közösbelire

előkészít:

Csernyei Mór tanár

Ujvidéken.

**Szabadbani és kerti ---
tűzijátékok**

és
papirlampionok

nagy választékban kaphatók:
Jllgenn János
fűszerkereskedőnél a színház mellett.

Ugyanott egy
tanocz
felvétetik.

Nemzetközi Dioráma Palicson

külön e célra épült fabódéban.

A Nemzetközi Diorama optikus plasztikai kiállítás, kizárólag első minőségű párisi és londoni üvegstereoskopok a legkiválóbb, világhírű műtermekből. Belső és fényképeszeti eredeti felvételek, városok, művészi épületek, romok, tájképek és érdekes tavakról. Nyáron, télen, nap- és holdfény mellett.

Számos látogatást kér

az IGAZGASÓSÁG.

Naponként új változások,

50 darab különféle látképekből állanak.

Nyitva naponként d. u. 4 órától este 10-ig.
Vasár és ünnepnap d. u. 2 órától este 10 óráig.

Belépti-díj személyenként 20 fill.

A „Kávé Király“-hoz.

Aki nagyon jó zamatu s illatu kávé kedvel, az csakis „Király-kávé“ vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávé nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamatu s illatu szonnan elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávé lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgros doboz	4 kor.	80 fill.
2 " "	9 " "	—
4 " "	17 " "	20 " "

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra:

1 postacsomag 5 kgr. legfin.	Cuba	kor.	13.50
1 " "	5 " "	Ceylon	12.—
1 " "	5 " "	Jamaica	11.20

BIRÓ ÉS TÁRSA

a „Kávé király“-hoz

BUDAPEST, VI. ker., Teréz-körút 2/b.

A „Kávé Király“-hoz.

Gazdaközönség figyelmébe!!

Ajánlom kender, kötél, zsinag, zsák és ponyva raktáramat,

hol minden minőségű és nagyságu zsákok, kötelek u. m. istrángok, kötőfélék stb. kaphatók. Vizmentes takaró ponyvák, nyers és rostáló ponyvák bármily minőségben és nagyságban

— fél óra alatt készülnek. —

Nagy választék szebbnél-szebb lóhálóknban tennis hálók, függő-ágyak és tornaszerekben

Egyedüli főraktár Szabadka és környékére:

Weitzenfeld Marcell

kender, len, kötél, zsinag, zsák és ponyva ár raktára

Szabadkán, Kovács-utca 294. sz.

Telef n 190.

Naponta friss házikenyér kapható.

Hegedüs Bálint Fia Ferenc

mokrini gőzmalmi lisztraktár
SZABADKA, DEÁK-UTCA, VERMES-féle HÁZ.

Ajánlja legjobb minőségű saját őrlésű

Fehér lisztjeit, - - -

Tarhonya-lisztjeit és -

Rözs-lisztet. - - - -

Különösen felhívom a n. é. közönség
- - - - szives figyelmét - - - -

szitált kenyérlisztjeim

— valamint —

Korpás Kenyérliszt,

házi készítésű valódi tojásos far-
- - - honya és tésztaemű - - -

Különlegességeimre.

A n. é. közönség szives pártfogá-
sát kérve

Hegedüs Bálint Fia Ferencz,

mokrini gőzmalom-tulajdonos.

Naponta friss, elsőrendű élesztő.

Előnyös árak és pontos kiszolgálás.

Megrendelések a hához küldetnek.

Fényirda

◀ a Kiskápolna mellett ▶

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a Deák-utca 64. számú házban (Vermes ház) a kis kápolna mellett levő

fényirdát

átvettem és ott a fényképészet minden ágába vágó munkát a legjobb és legszebb művészi kivitelbe elvállalok, ugymint:

A rendes fényképezés **visit, cabinet, makkart, boudoir** fényes és matt (platin) papirosra. **Csoportokat, lakodalmi felvételeket, tájképeket, épületeket kívül és belül, kis képek után életnagyságu képeket platin és bronz papirosra. Deák és katona csoportokat, alkalmi albumokat, tableauxkat, lovas felvételeket, kívánatra a háznál is eszközök felvételt a legolcsóbb árban.**

Hogy a nagyérdemű közönség képeim jóságáról meggyőződést szerzhessen, próba felvételeket és képeket bármily nagyságban **díjmentesen** készítetek.

Midőn a nagyérdemű közönséget fényirdám látogatására felhívom, biztosítom a legszakmaszerűbb kiszolgálásról. Teljes tisztelettel

Nagy Ferencz
fényképész.

HYDRAULIKUS SAJTÓK

Arany érem

Szeged 1899.

Arany érem

Budapest 1899.

Arany érem

Pozsony 1902.

hydraulikus
sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézihajtásra Herculesnyomerő-szerkezettel, fa vagy vastányérral.

Gyümölcs- és szőlő-örlőket,

bogyózógépeket és gyümölcs-aszaló készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

Mayfarth Ph. és Ta., Bécs, II/1

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. ▶ ▶ ▶ Megrendelések idejekorán kéretnek.

NE KÜLDJÜK BUDAPESTRE

pénzünket a miniszter rendelete folytán beszerzendő első segélyt nyújtó eszközökér, ha itt Szabadkán

Hofherr és Schrantz

raktárában megkapjuk **20%-kal olcsóbban** ugyanazt, de bérmentve s bár nem fizetünk érte mielőtt láthatjuk. Vegyük azon Hofherr és Schrantz nál a beszerzendő **gazdasági eszközt**, ki áldozatot hozott azzal, hogy bécsi gyárát kétfelé szakította és Kispesten milliókra menő költséggel gyárát rendezett be, hol **600 magyar ember állandó munkát kap.** Annál a Hofherr és Schrantz nál szerezzük be **gazdasági cikkeinket**, ki Szabadkára helyezte a bácsmegyei raktárának központját, hol ugyanazon árért vehetünk, mint Budapesten; láthatjuk, hogy mit veszünk, s csak a tárgygyal megejtett próba után kell megvetnünk tekinteni. E cselekvéssel megfeleltünk a magyar őszinteségnek, s eleget tettünk a méltányosságnak az irányában, ki velünk együtt akarja a domesztika terhét viselni.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér. Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Kis hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3. sz. Kishirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,
Gabonát,

Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,
Üzleti helyiséget,
Nyaratót,

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„**Bácsme gyei Napló**“
kis hirdetési rovatát.

Bácsme gyei Napló
ára 2 fillér kapható:

Vig Zsigm. Sándor
könyv és papír kereskedésében főtér.

Heumann Mór
könyv és papír kereskedésében főtér.

Krécsi A. Nándor
könyv és papír kereskedésében Deák-u.

Erdélyi D. és Társa
dohány nagyüzetsde
Kossuth utca

Tenner B.
dohányüzetsde és iaté áru
üzletében Kossuth-u.

Gerber Jakab
dohányüzetsde és esztergályos
üzletében Kossuth u.

Spitzer és Klein
fűszer és csemege üzletében
Rudics-u.

Meznerics József
fűszer és csemege üzletében
honvéd laktanya mellett

Beck Sándor
fűszer és liszt üzlete a
törvényszékkal szemben.

Nojsek Géza
fűszer és csemege üzletében
Damjanich és Bercsényi utca sarkán.

PALICSON
Menczel Mihály
fűszer és csemege üzletében

Kiadóhivatalunkoz intézett levelek e-akik bélyeggel továbbíthatnak

Boldog

csak akkor lehetnek, ha egy bácskai leánykával levelezhetnek. Leveleket „Boldogtalan“ j. alatt a kiadóhivatalt várbbit. 2: 0

Házassagot

óhajtók egy 24—28 éves hajadonnal vagy özvegygyel, aki legalább 10—15 ezer koronával rendelkezik. Cimek e lap kiadóhivatalába intézendők 221

M.

Nincsen reményem Önnek többé tálkozni De legjobb lesz ott fennt más, ott nem fáj semmi. B 222

Próba 178.

levele van a kiadóban 223

Mielőbb

szeretnék megismerkedni egy c-í os és szellemes leánykával, kivel szabadt időm nagyobb részét eltölthetném. En egy komoly gondolkosú és önálló fiatal ember vagyok. Házasság nincsen kizár a Levelek a kiadóba „Önálló“ j. alatti intézendők 224

Reménytelen özvegy
levele van a kiadóban 224

Vennék

házat kerttel együtt, lehetőleg a szegedi szőlőkben vagy a városliget közelében. Cim a kiadóhivatalban 219

Palicson

több butorozott lakás kiadó, értesítést ad Sztipics és társai cég Szabadkán 120

Tanitónó

ismeretség hiányában e nem szokatlan uton keres egy kartársnó barátságát, kivel szabad idejét valamely fürdőben tölthetné Teljes címmel ellátott löveleket „Kartársnó“ j a a kiadóba intézendők 170.

Fiatal emberek

kik hölgyek társaságában szórakozni óhajtanak, küldjék be cimeiket várt levélben lapunk kiadóhivatalába. 205

Kereskedelmit végzett

kisasszony irolai foglalkozást keres Cim a kiadóhivatalban. 200.

Deák-utcában

2 szoba butorral vagy anélkül azonnal kiadó Cim a kiadóban. 181.

Palicson

egy két szobás lakás jutányos áron kiadó. Közelebbi cím e lap kiadóhivatalában tudható meg.

Rokusban

egy jó forgalmu sarok kor sma ház eladó. Felvilágosítás Drenkovits János fűszer üzletében, Kölcsei és Vata utca sarok. 199.

Bármily

javitó vizsgákra, „agánvizsgákra előkészít rövidesen felelősséggel. Cim a kiadóban. 204

Jutányosan eladó

Pallas Lexikon, Stanley utazása, Világ történele, Magyar nemzet történelme, Föld és népe egész köny. tar. 206.

Jó karban

levő ház zabad kézből eladó. Cim a kiadóhivatalban 192

Bem-utca

sarkán egy szépen butorozott szoba, előszobával vagy anélkül kiadó. Cim a kiadóban. 180.

Kazinczy-utcában

egy jó karban levő ház szabad kézből eladó. 201.

2 drb kettős ajtó

jutányo an eladó Cim a kiadóban. 191

Egy emeletes

magtár Széchenyi-téren aug 1 től kiadó Cim a kiadóhivatalban. 137

Reggeli sétákra

keresek egy kedves és szellemes helyi társaságát Levelek a kiadóba intézendők „Reggeli séta“ j. alatt 184

Órás tanoncnak

felvétetik egy vagy két fiu, kik 1—2 gimnaziumot végeztek. Czeizler Lipót chronometer órás Szabadkán Kossuth-utca. 123.

Olyan

urinő barátsá át ki velem Szabadkántar tózkodásom alatt többször Palicson kirándulást tenne Cim a kiadóba „Tanitónó“ j. alatt. 168.

Tanoncnak

relvétetik 2 polgárit vagy gymnasiumot végzett fiu egy előkelő szakmához. Cim a kiadóban. 109.

Kosztosokat

— kóser koszt — egy tisztességes családnál jutányos áron kapható. Ugyanott butorozott szoba is kiadó Cim a kiadóhivatalban. 117

Magyar remekírók

teljes sorozata, kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 187.

Shakspiere

sz nművei 6 kötetben jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 188.

Két szobás

lakás, hozzátartozó mellékkelhelyiségekkel azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 103.

Állást

keresek nővérem részére pék vagy cukrász üzletben. Cim a kiadóban. 212

Eladó gyászokcsi.

Egy ujonnan készült gyászol ocsi melyet koszorú kocsinak is lehet használni, koszoru álványval együtt jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban. 166

1000 drb

prima bor s hordók eladók. Bpest, V dász fűszerüzlet Damjanich-utca 33 sz 18

Nevelőnőnek

ajánlkozik okl ovónő. Csakis előkelő családhoz. Cim a kiadóban 212.

Háromszori

bekenésre biztosan megszabadul kel emetlen láb izzadástól. Egy korona beküldése ellenében bérmentve Riesz Halas 214.

Megvételre

kerestetik egy jó karban levő ház. Cim a kiadóhivatalbae. 213.

Részletfizetésre

porcellán-szervizek, lámpák, kérésre árlap ingyen, Ivankovics Károly, Szegeden 215.

Gyümölcs

csomagolásra igen jó minőségű papiros bármily nagy mennyiségben kapható lapunk kiadóhivatalában. 194.

Asszonyok-leányok

lapkihordáshoz kedvező feltételek mellett felvétetnek lapunk kiadóhivatalában. 216.

Pénzkölesönt

házakra, telkekre, föld birtokokra, második, harmadik helyre is. Cim a kiadóhivatalban. 117.

Alágyujtó

papiros, zsákonként 20 fillér. Kapható lapunk könyvnyomdájában. 131

Gimnáziumban

vagy polgari iskolában megbukott tanulókat javító vagy pótvizsgára kiténő módszer szerint biztos sikerrel előkészít egy érettségét végzett ifju Cim a kiadóban. 132

34 év óta

a város legforgalmasabb főutján, egy jó meneteli fűszer és rövidáru kereskedés a tulajdonos nyugalomba vonulása miatt átadó esetleg házzal együtt kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó. Cim a kiadóhivatalban. 137

Vetőgép

a legjobb minőségű, azonnal eladó Cim a kiadóban. 143

Izletes

e édkosztot nyerhet 2—3 intelligens uri ember egy jobb családnál Cim a kiadóban 170.

Makulatur

papiros nagy mennyiségben eladó. 16

Telek eladás.

Tompa-utcában 237 egy-szögöl telek igen alkalmas ház építésre, előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó Bővebbet a kiadóhivatalban

Komoly szándékkal

leány vagy gyermektelen özvegy asszony barátságát ker sem. Levelek „Komoly“ j. alatt a kiadóba intézendők. 195

Cimbalmozni

tanit szerény feltételek mellett Cim a kiadóban „Zenész“ 124.

Cukrász

házakhoz, esküvők, eljegyzések és ünnepekre ajánlkozik. Cim a kiadóban 108.

Borbély tanoncok

felvétetnek Cim a kiadóhivatal an. 217.

Egy szép lakóház

7 szobás uri lakással
és hozzávaló mellékkelhelyiségekkel

Kiadó esetleg örök áron eladó.

Czim a kiadóban.

Beszerzési források.

Zentai János

ga-dasági gépraktára Szabadkán, volt „Hungária“ épület.

Lukács Miklós

vendéglős, Kölcsey-utca 244 Naponta friss ételek és jó italok Tekepálya

Pártos Herman

órá és ékszerész Szabadkán, főtér.

Kulnesits Balázs

uriszabó üzlete Szabadkán Nemzeti kaszinó épület

Brauchler János és fia

gőzerőre berendezett butor gyár Állandó butor kiállítás

Dukász Samu

Batthyány-utca Vermes ház, edény piac rőfősáru kereskedés, partie és maradék vétel jutányos áron

90 krért

javit bármily törésű órát 1 évi jótállás mellett Fischer Testvérek szegedi órák szabadkai fiókja. Üzletvezető Czeizler Lipót Szabadka, Kossuth-utca.

Mindennemű

nyomatványokat a legjutányosabban és a legelsősinosabb kivitelben készült Kladek és Hamburger könyvnyomdájára Szabadkán.

Weisz János Antal

vízvezeték-, villany és gázvezeték felszerelő műhelye Szabadkán, Eötvös utca.

Házi kenyér

kapható. Naponta 2 friss sütés igen olcsó ár mellett Hegedüs Bálint fia Ferenc Deák utca.

Hamburger Sándor

gőzerőre berendezet vegytisztító intézete Szabadkán, Rudics-utca Fehér ház 104.

Krammer Antal

uri szabó üzlete Szabadkán, főtér.

Kohn Mór

sőrraktárára Szabadkán, Damjanich-utca.

Krausz Miksa

bor. sör és szesz nagykereskedő Szabadkán, Petőfi-utca

Karsai Bertalan

első magyar asfalt ipar t képviselője Szabadkán, Petőfi-utca

Kladek Lukács

építészeti vállalkozó, Szabadkán, Bercsényi és Katona utca sarok.

Kamerer Mihály

bank és váltó üzlete Szabadkán, Kossuth-utca

Lux Pál

temetkezési vállalata Szabadkán, Deák-utca sarok.

Morvay Novák G.

cementáru gyára és cserépkályha raktára Szabadkán, vasutall szemben.

Versendi Gyula

„Otthon“ kávéháza.

Witmann Károly

„Nemzeti“ kávéháza és étterme Kossuth-utca.

„Pest szálloda“

kávéház és étterem főtér színház épület

Joó Ferenc

étterme főtér, Nemzeti kaszinó épület.

Ohrman Kálmán

vaskereskedése főtér Rádics ház

Illés Antal

gyógyszertára a „Vörös kereszt“ postával szemben.

Rottmann Imre

vasbutor gyára Szabadkán.

Barth Henrik

férfi és női szabó Szabadkán, Eötvös-utca.

Engler Ignác

vászon, posztó és divat kelme áruháza Szabadkán, főtér

Schlesinger Ferenc

huscarnoka Szabadkán, Vass Ádámmal szemben.

Hermann Frigyes

cukrászdája Szabadkán, Kossuth-utca

Kuthy György

huscarnoka Szabadkán. Deák utca kis kápolna mellett.

Spitzer Ignátz

vendéglője Batthyányi utca.

Sugár Béla

uri divatáruháza főtér Rádics ház.

Schamburg Gyula és társa

uri szabó Szabadkán, Teleki-tér.

Sztantics József

fakereskedése Szabadkán Wesselényi-ut.

Turbók József és társa

egyenruha és uri szabó üzlete Szabadkán Kossuth utca.

Tóth József

Polgári szálloda és étterem vasutall szemben.

Pudler Berta

női kalap üzlete Szabadkán, Rudics utca

Szöllőssy Károly

borbély és fodrász üzlete Szt. István tér.